

Warto
Bezgotówkowo

WartoBezgotowkowo.pl

Lokalne uwarunkowania akceptacji i stosowania płatności bezgotówkowych w Polsce

Białe plamy w akceptacji kart płatniczych a wykluczenie finansowe

UNIwersYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Nauk Ekonomicznych
i Zarządzania

WARSZAWSKI
INSTYTUT
BANKOWOŚCI

Dr Agnieszka Huterska

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Fundacja Warszawski Instytut Bankowości

Badanie zrealizowano w ramach
kampanii społecznej

Warto Bezgotówkowo

WartoBezgotowkowo.pl

INICJATOR:

KOALICJA | na rzecz obrotu
bezgotówkowego
i mikropłatności

KOORDYNATOR:

 **WARSZAWSKI
INSTYTUT
BANKOWOŚCI**

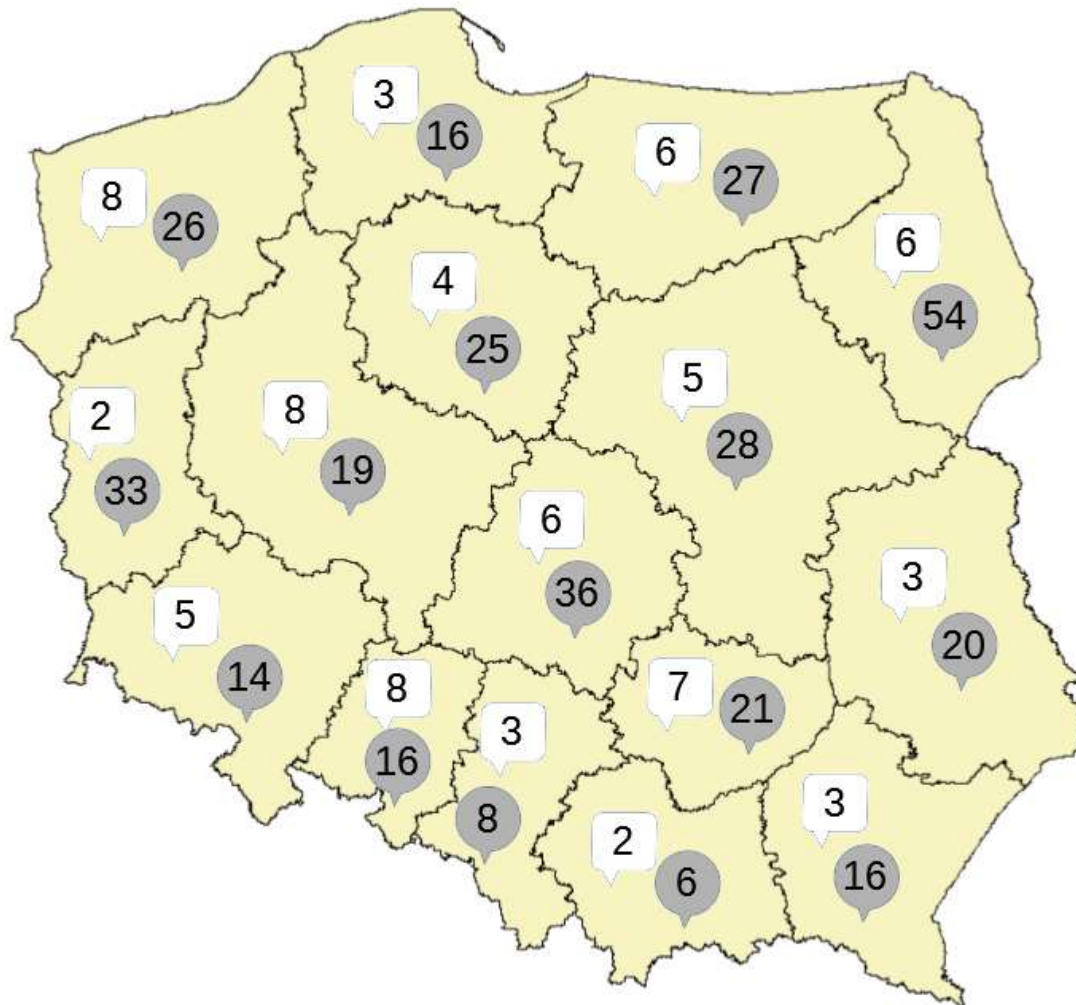
PARTNERZY GŁÓWNI:

 **Fundacja
Cyberium**

 **POLSKA
BEZGOTÓWKOWA**

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Wyniki trzeciej tury I etapu badania (zakres podstawowy)

Zasięg badania:

Polska

Termin badania:

wrzesień 2020 r.

Liczba uzyskanych odpowiedzi:

810

Legenda:

- liczba miejscowości bez punktów handlowo-usługowych
- liczba miejscowości bez możliwości zapłaty bezgotówkowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie I etapu badania „Lokalne uwarunkowania akceptacji i stosowania płatności bezgotówkowych w Polsce Białe plamy w akceptacji kart płatniczych a wykluczenie finansowe”

Wyniki I etapu badania 1/15 (2020 r.)

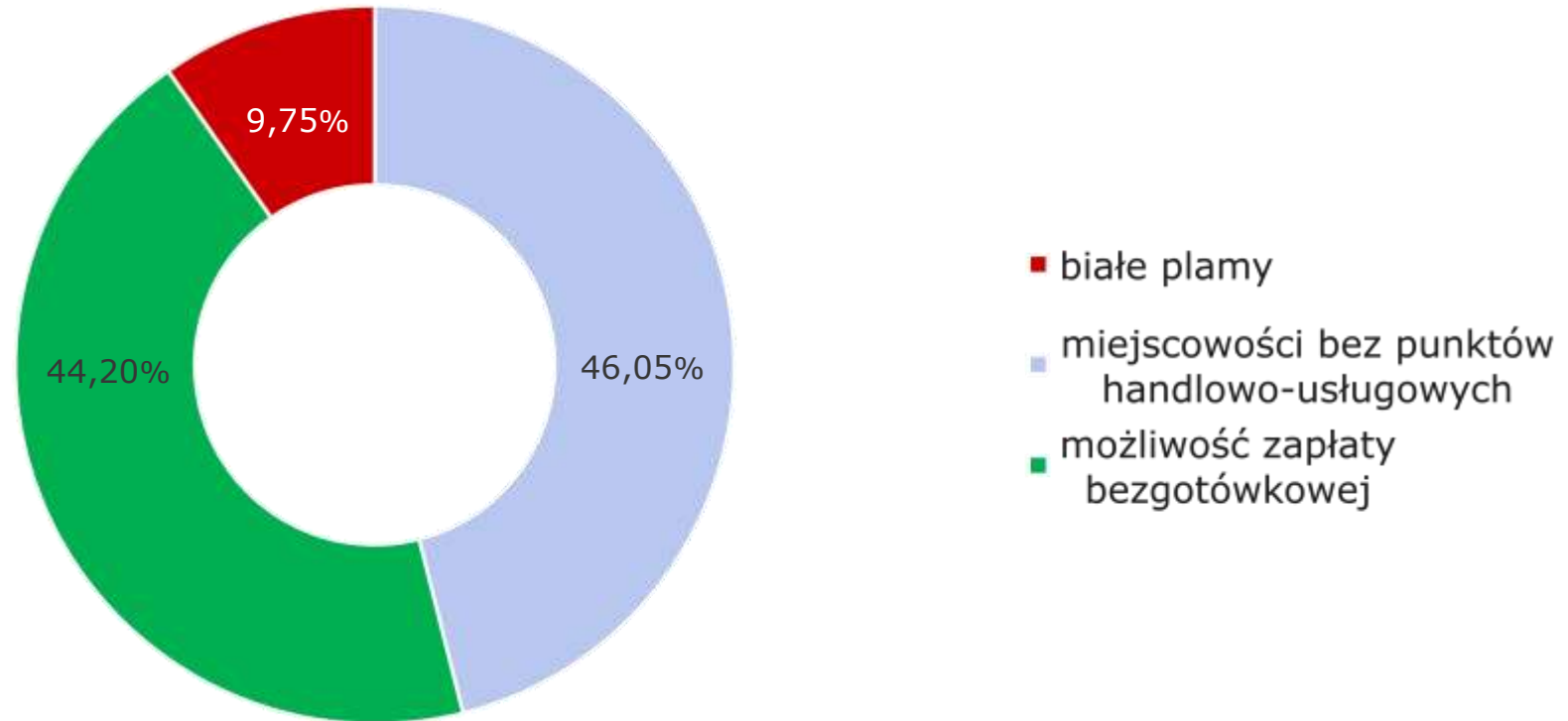
Udział miejscowości, w których mieszkańcy **nie mają możliwości dokonania płatności bezgotówkowych: 55,80% (452 miejscowości)**

w tym:

- Udział miejscowości, w których **nie ma punktów handlowo-usługowych: 46,05% (373 miejscowości)**
- Udział miejscowości, w których są punkty handlowo-usługowe, ale w żadnym z nich **nie można zapłacić bezgotówkowo: 9,75% (79 miejscowości)**

Wyniki I etapu badania 2/14 (2020 r.)

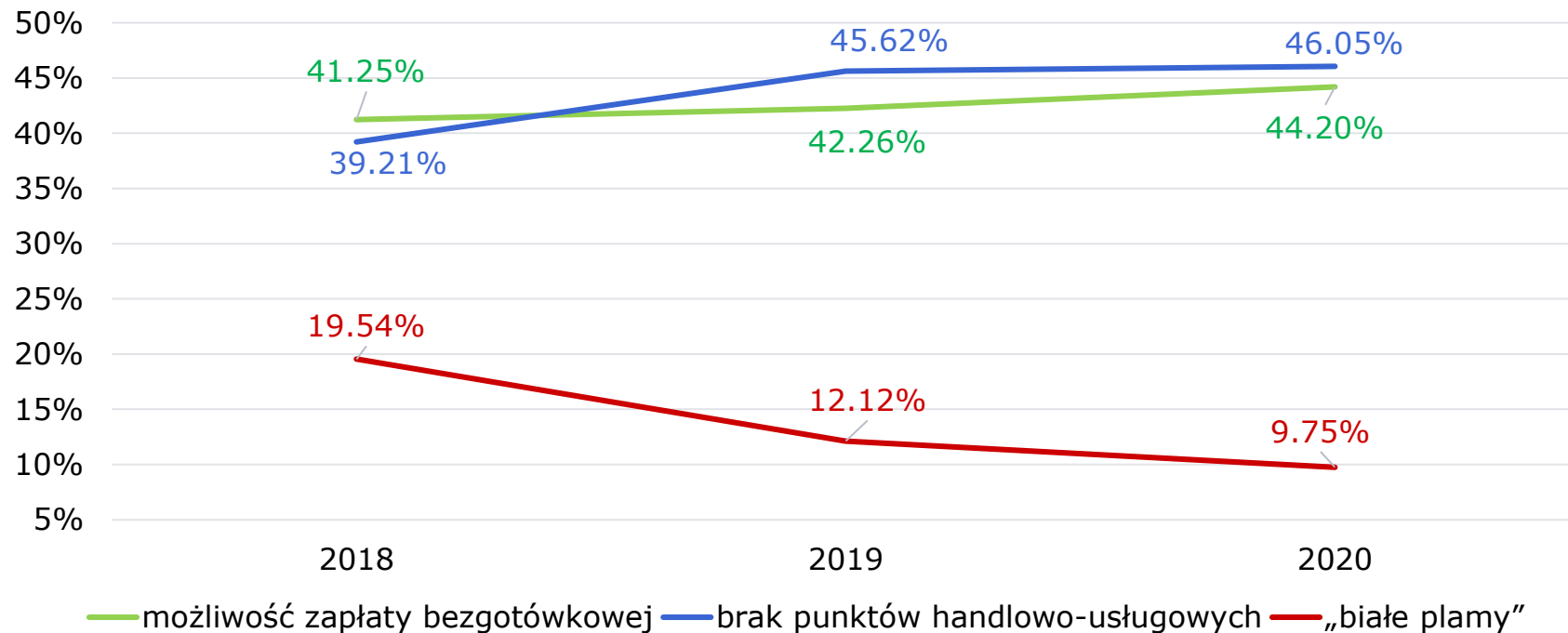
Udział miejscowości w badaniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie I etapu badania „Lokalne uwarunkowania akceptacji i stosowania płatności bezgotówkowych w Polsce. Białe plamy w akceptacji kart płatniczych a wykluczenie finansowe”

Wyniki I etapu badania 4/15

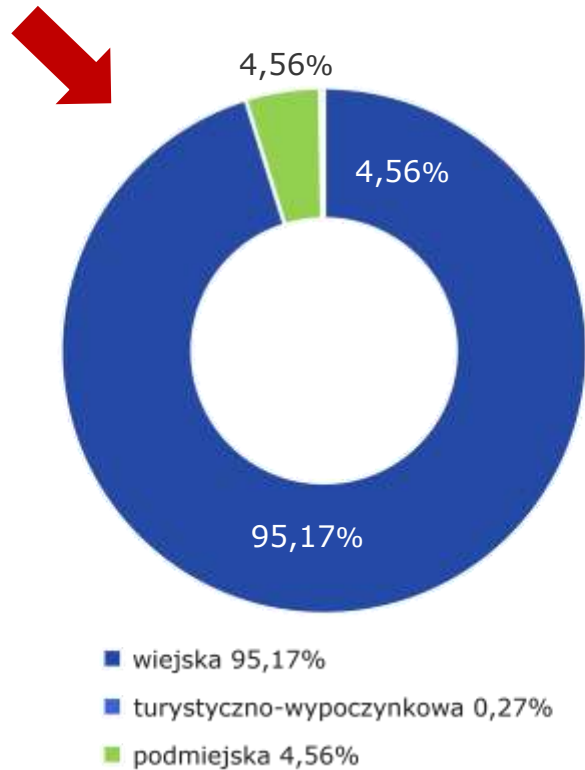
Udział miejscowości [w%]

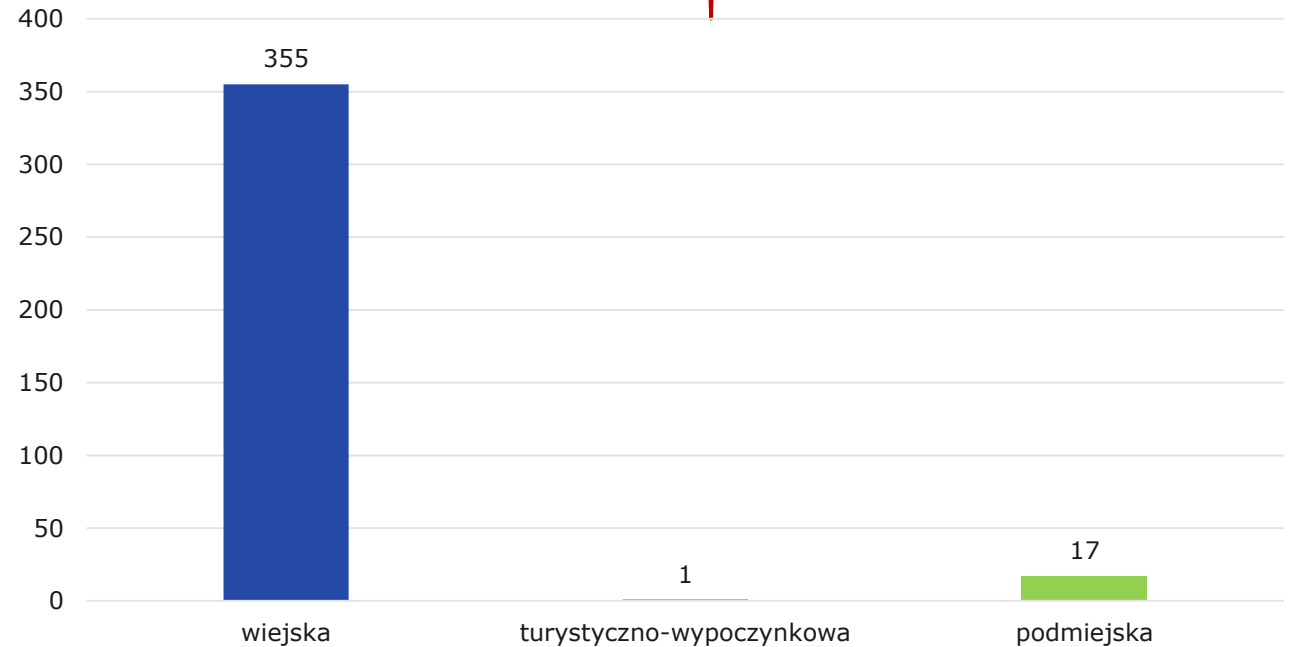
Źródło: Opracowanie własne na podstawie I etapu badania „Lokalne uwarunkowania akceptacji i stosowania płatności bezgotówkowych w Polsce. Białe plamy w akceptacji kart płatniczych a wykluczenie finansowe”

Wyniki I etapu badania 5/15 (2020 r.) „Czarne dziury” według charakteru miejscowości

46,05 % badanych miejscowości nie ma punktu handlowo-usługowego

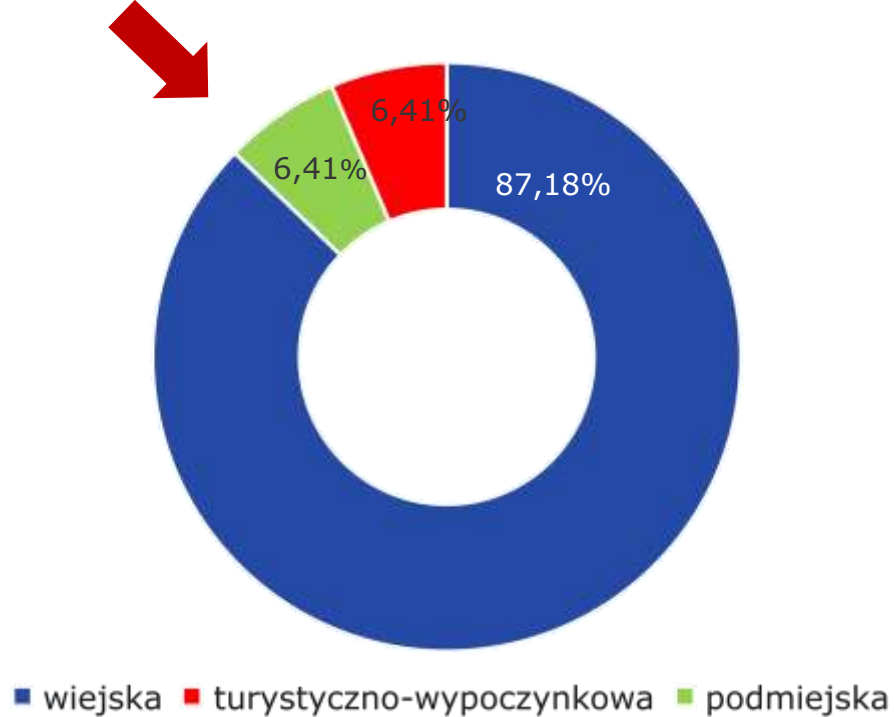
Ogółem: 373 „czarnych dziur”

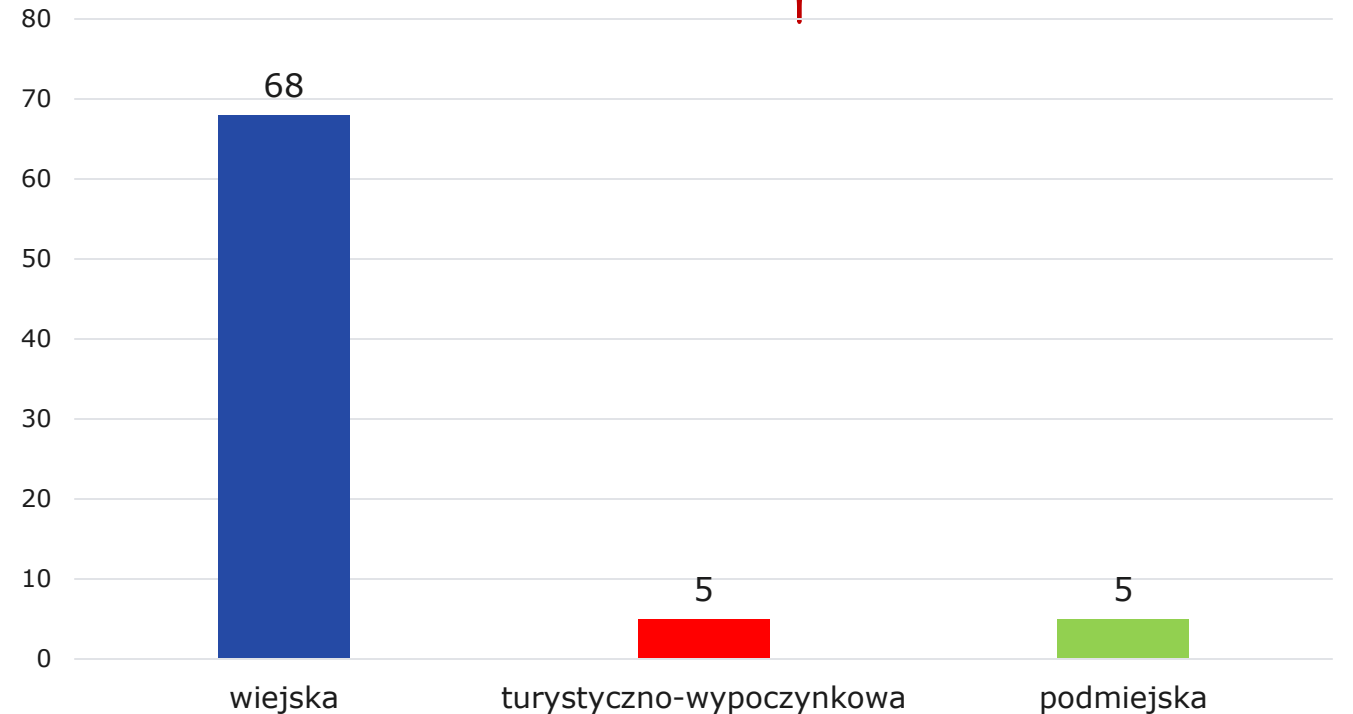
Źródło: Opracowanie własne na podstawie I etapu badania „Lokalne uwarunkowania akceptacji i stosowania płatności bezgotówkowych w Polsce Białe plamy w akceptacji kart płatniczych a wykluczenie finansowe”

Wyniki I etapu badania 6/15 (2020 r.) „Białe plamy” według charakteru miejscowości

9,75 % badanych miejscowości to „białe plamy” w akceptacji kart

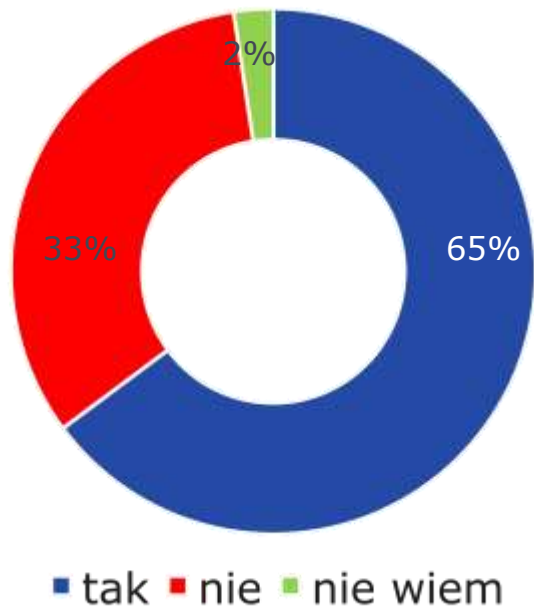
Ogółem: 79 „białych plam”

Źródło: Opracowanie własne na podstawie I etapu badania „Lokalne uwarunkowania akceptacji i stosowania płatności bezgotówkowych w Polsce. Białe plamy w akceptacji kart płatniczych a wykluczenie finansowe”

Wyniki I etapu badania 7/15 (2020 r.)

Możliwość robienia zakupów w **sklepie-samochodzie** (handel obwoźny) w miejscowościach pozbawionych punktów handlowo – usługowych i „białych plamach”

Tylko w **1,71%** tego typu sklepów (z badanej próby pięć odpowiedzi) **można zapłacić kartą.**

W 2019 roku taka możliwość była w **0,8%** (cztery odpowiedzi).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie I etapu badania „Lokalne uwarunkowania akceptacji i stosowania płatności bezgotówkowych w Polsce. Białe plamy w akceptacji kart płatniczych a wykluczenie finansowe”

Wyniki I etapu badania 8/15 (2020 r.)

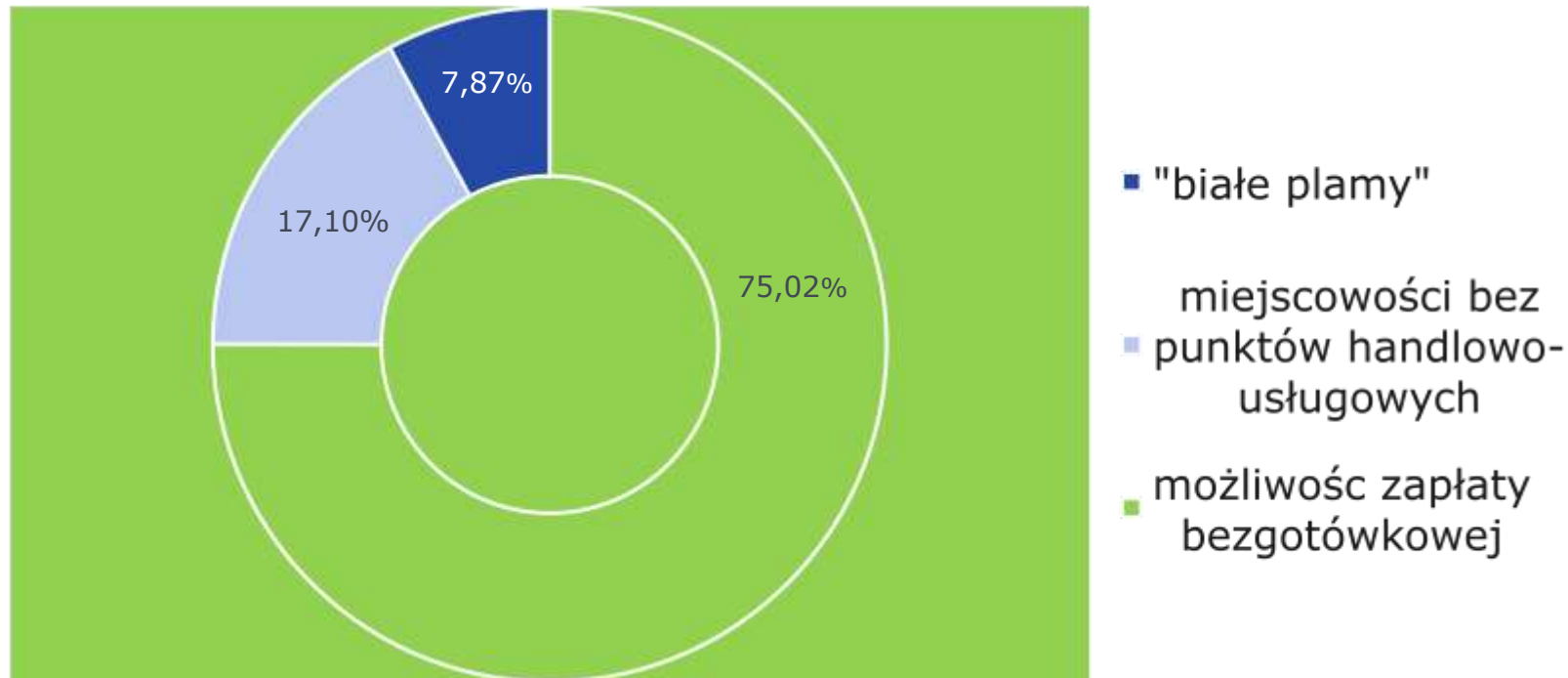
Odległości w kilometrach do najbliższego bankomatu, stacji paliw, supermarketu (2020 r.)

	bankomat	stacja paliw	supermarket
mediana	7,00	7,00	14,00
średnia	7,04	7,86	14,37
minimum	0,50	0,50	0,50
maksimum	20,00	35,00	50,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie I etapu badania „Lokalne uwarunkowania akceptacji i stosowania płatności bezgotówkowych w Polsce Białe plamy w akceptacji kart płatniczych a wykluczenie finansowe”

Wyniki I etapu badania 9/15 (2020 r.)

Udział ludności [w%] w miejscowościach:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie I etapu badania „Lokalne uwarunkowania akceptacji i stosowania płatności bezgotówkowych w Polsce. Białe plamy w akceptacji kart płatniczych a wykluczenie finansowe”

Wyniki I etapu badania 10/15

Udział ludności [w%] w miejscowościach, gdzie:

	2018	2019	2020
można zapłacić bezgotówkowo	70,65	75,17	75,02
brak punktów handlowo-usługowych	14,60	15,69	17,10
„białe plamy”	14,75	9,14	7,87
suma	100,0	100,0	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie I etapu badania „Lokalne uwarunkowania akceptacji i stosowania płatności bezgotówkowych w Polsce. Białe plamy w akceptacji kart płatniczych a wykluczenie finansowe”

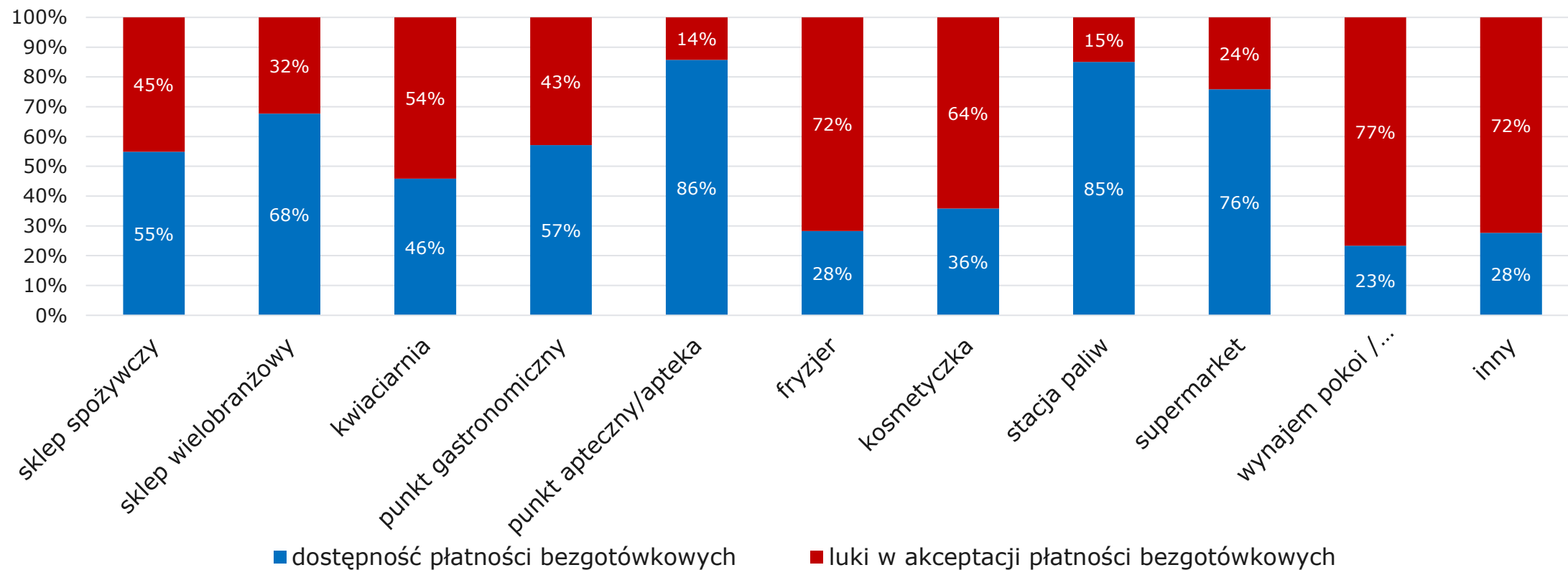
Wyniki I etapu badania 11/15 (2020 r.)

	Brak punktu handlowo - usługowego	Białe plamy	Można zapłacić bezgotówkowo	Wszystkie miejscowości
łączna liczba ludności	67 477	31 072	296 028	394 577
mediana	150	330	510	280
średnia	181	393	827	487
max	1 400	2 400	5 000	5 000
min	5	33	50	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie I etapu badania „Lokalne uwarunkowania akceptacji i stosowania płatności bezgotówkowych w Polsce Białe plamy w akceptacji kart płatniczych a wykluczenie finansowe”

Wyniki I etapu badania 12/15 (2020 r.)

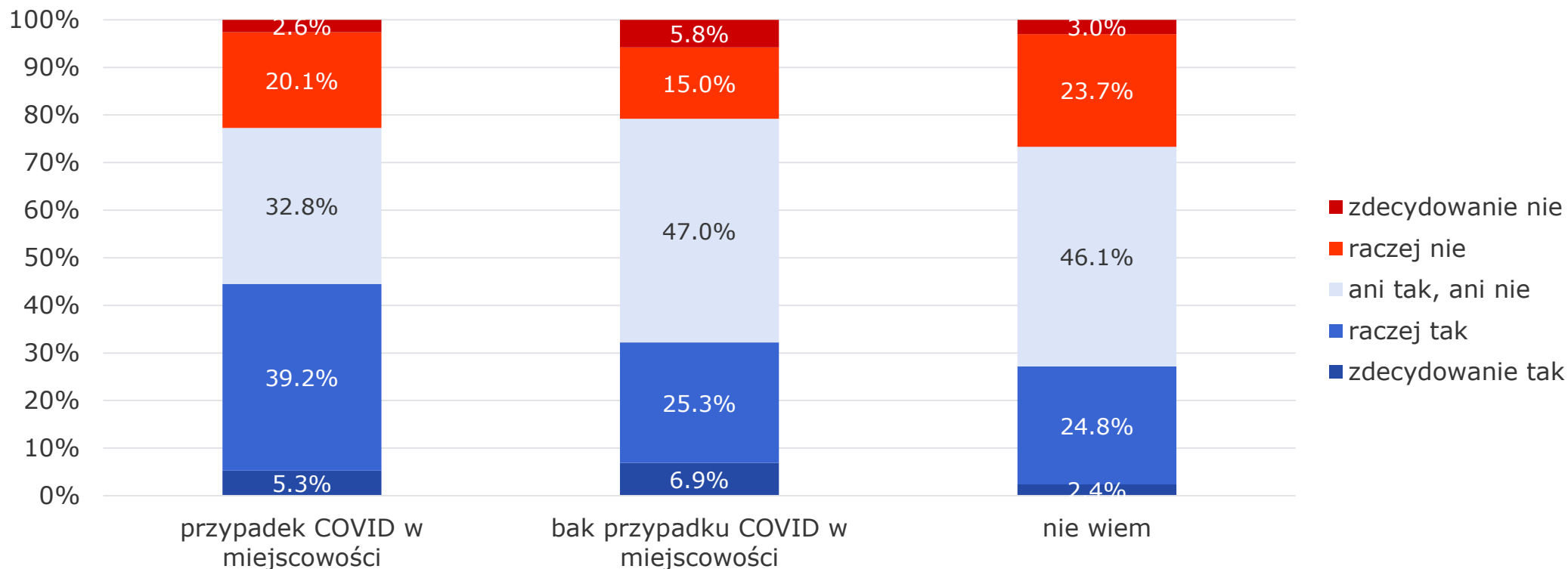
Dostępność płatności bezgotówkowych oraz luki w akceptacji kart płatniczych według branż

Źródło: Opracowanie własne na podstawie I etapu badania „Lokalne uwarunkowania akceptacji i stosowania płatności bezgotówkowych w Polsce Białe plamy w akceptacji kart płatniczych a wykluczenie finansowe”

Wyniki I etapu badania 13/15 (2020 r.)

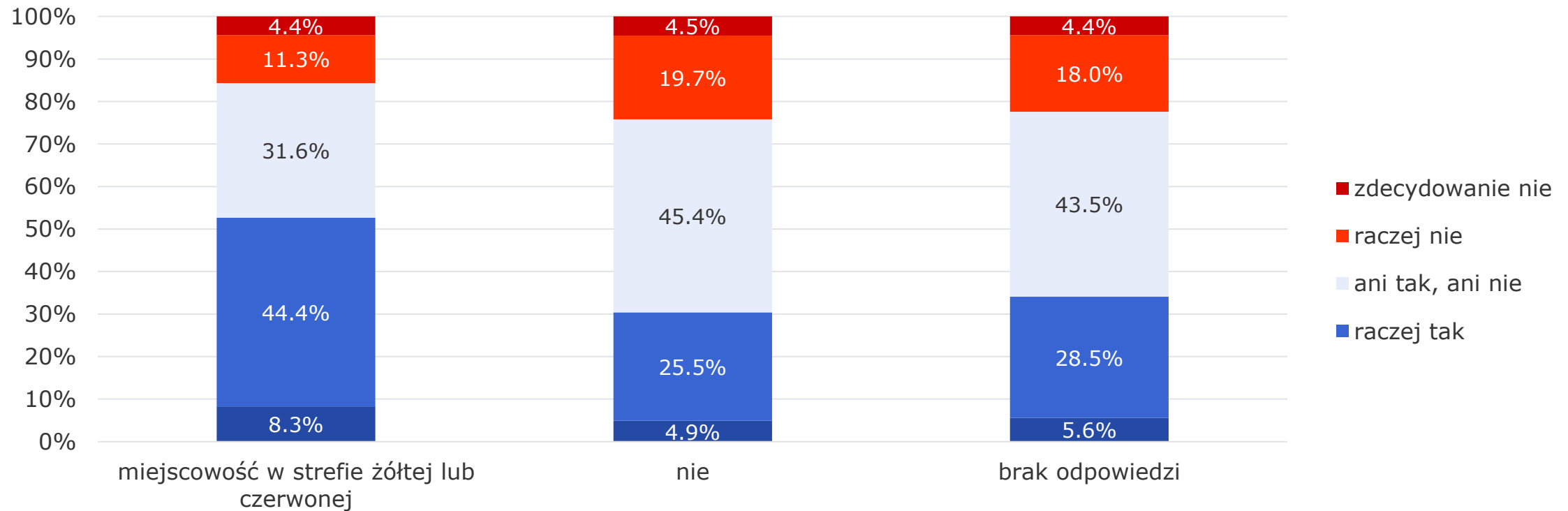
Czy sprzedawcy w miejscowości zaczęli z powodu pandemii COVID preferować, aby kupujący płacili kartą a nie gotówką?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie I etapu badania „Lokalne uwarunkowania akceptacji i stosowania płatności bezgotówkowych w Polsce Białe plamy w akceptacji kart płatniczych a wykluczenie finansowe”

Wyniki I etapu badania 14/15 (2020 r.)

Czy sprzedawcy w miejscowości zaczęli z powodu pandemii COVID preferować, aby kupujący płacili kartą a nie gotówką ?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie I etapu badania „Lokalne uwarunkowania akceptacji i stosowania płatności bezgotówkowych w Polsce Białe plamy w akceptacji kart płatniczych a wykluczenie finansowe”

Wnioski z I etapu badania 1/3 (2020 r.)

1. Przeprowadzony I etap badania z zakresu podstawowego potwierdza występowanie w Polsce wsi będących „białymi plamami” płatniczymi. Tak jak w poprzednich turach badania występują miejscowości pozbawione infrastruktury handlowo-usługowej i zarazem pozbawione możliwości płatności bezgotówkowych. Stanowią one ponad 46% wsi z badanej próby (w badaniu w 2018 roku 39,21%, w badaniu 2019 w roku 45,61%).

W prawie 56% z badanych miejscowości nie można zapłacić bezgotówkowo – prawie 25% ludności objętej badaniem (w badaniu w 2018 roku 59% miejscowości, w badaniu w 2019 roku prawie 58% miejscowości).

W miejscowościach objętych badaniem, w których istnieje przynajmniej jeden punkt handlowo-usługowy, ale mieszkańcy mogą dokonywać zapłaty jedynie gotówką mieszka 7,87% ludności (w badaniu w 2018 roku 14,75% ludności, w badaniu w 2019 roku 9,14% ludności).

Co trzynasty mieszkaniec z przebadanej próby wsi ma w swojej miejscowości infrastrukturę handlowo-usługową, ale nie może płacić bezgotówkowo, (w 2018 roku co siódmy, w 2019 roku co jedenasty).

Wnioski z I etapu badania 2/3 (2020 r.)

- Średnia odległość od najbliższego bankomatu czy dużego punktu handlowego umożliwiającego płatność bezgotówkową w badanych miejscowościach to 7-8 km, co stanowi istotne ograniczenie możliwości płatności bezgotówkowych.

Wyniki badania wskazują, że udział wsi o małym oddaleniu od infrastruktury płatności bezgotówkowych w próbie badawczej jest nieznaczny.

Minimalna odległość 0,5 potwierdza występowanie wsi o charakterze podmiejskim, graniczących z większą miejscowością, które nie posiadają własnej infrastruktury handlowo-usługowej i/lub płatniczej, ale mogą z takiej korzystać w sąsiedniej miejscowości.

Wnioski z I etapu badania 3/3 (2020 r.)

3. „Białe plamy” płatnicze w badanej grupie to przeważnie wsie o średniej liczbie ludności. Wystarczająco duże, żeby miały punkty handlowo-usługowe, ale prawdopodobnie zbyt małe, by ilość klientów i transakcji zachęcała do inwestowania w terminale płatnicze.
4. Pandemia COVID-19 spowodowała, że sprzedawcy zaczęli zachęcać klientów do płatności bezgotówkowych. Zachowanie takie było częściej obserwowane w miejscowościach, gdzie wystąpiły przypadki zakażenia (44,5%) niż w miejscowościach, gdzie takiego przypadku jeszcze nie było (32,2%).
5. W miejscowościach objętych żółtą lub czerwoną strefą preferowanie przez sprzedawców płatności bezgotówkowych było także częstsze (52,7%) w porównaniu do miejscowości ze strefy zielonej (30,4%).

Warto
Bezgotówkowo

WartoBezgotowkowo.pl

WARSZAWSKI
INSTYTUT
BANKOWOŚCI

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Nauk Ekonomicznych
i Zarządzania

dr Agnieszka Huterska

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

WARSZAWSKI
INSTYTUT
BANKOWOŚCI